

TEVENS ORGAAN DER
VEREENIGING VAN TECHNICI OP SCHEEPVAARTGEBIED,
VAN HET
SCHEEPVAARTKUNDIG INSTITUUT EN MUSEUM
EN VAN DEN
CENTRALEN BOND VAN SCHEEPSBOUWMEESTERS IN NEDERLAND.

ZEVENDE JAARGANG

1925

UITGAVE VAN DE N.V. MOORMAN'S PERIODIEKE PERS — DEN HAAG.

REGISTER JAARGANG 1925.

I. ALPHABETISCHE LIJST DER SCHRIJVERS VAN ARTIKELEN.

A	Blz.	Blz.	
ANDRIESEN, Prof. J. C. De crisis in de Engelsche metaal-industrie	164	Blakeborough, Patent Lundgren-Boyd Bolafsluiters	42
ARKENBOUT SCHOKKER, Ir. J. C. Onderzoek der proeftocht-uitkomsten van verschillende enkelschroef-schepen	283, 295	Brandbluschinrichting „Lux-Systeem”	347
B		Conférentie te Parijs betreffende de meting van binnenvaar- tuigen	327
BRABER, J. DEN. Scheepvaart en havenverkeer	163, 199, 222 229, 251, 255, 300, 322, 329, 339	De Bolnes-motor	83
E		De Bron-motoren der N.V. Appingedammer bransmotoren- fabriek te Appingedam	311
ENGBERTS, L. Moeilijkheden met hoogdrukmotoren	200	De Burgerhout Nobel Diesel Motor	85
G		De „Coxon” patent automatische afsluiter	67
GESTEL, J. De tegenwoordige stand van den bouw van Diesel- motoren voor zeeschepen	121, 138, 149, 166, 177, 192	De Dieselmotoren der motorenfabriek Deutz	98
GUNNING, Ir. M. F. Lekstabiliteit	134	De dubbelwerkende Dieselmotoren van het motorpassagiers- schip <i>Gripsholm</i>	124
J		De Fyenoord M.A.N.-Motor	89
JACOBS, Ir. L. Rijsleepboot <i>Dordrecht</i>	41	De Koninklijke Maatschappij „de Schelde” te Vlissingen (1875—1925)	278
K		De Kromhout motor in de ontwikkelingsgeschiedenis van den scheepsmotor	82
KOCK VAN LEEUWEN, Mr. F. W. A. DE. Verontreiniging door olie van openbaar vaarwater	7, 40	De nieuwe Werkspoor scheepsdieselmotor	77
„ Immunitet van Staatschepen. Een zaak die zichzelf afdoet?	161	De nieuwste kleine drijvende kraan	287
KONING, Ir. C. De theorie van de Flettner-rotortorens	2	De scheepsbouwvooruitzichten bij den aanvang van 1925	1
KRUK, A. Verontreiniging van openbaar vaarwater door olie	37	Driehonderd tons drijvende kraan	309
L		Een ernstige gebeurtenis in het Lagerhuis (22 Juli 1875)	191
LÜBCKE, Dr. E. De nieuwste toepassingen van de onderwater- signaal-techniek	13	Het Diesel-motor passagiersschip <i>Kurcnai Mary</i>	53
M		Het strijken van scheepssloepen. Nieuwe uitvindingen van den heer Schat	279
MEYER, Prof. P. De verbrandingsmotor in de scheepvaart	71	Metallicke pakking voor condensorpijpen	249
MOORMAN, J. Finland, de Finsche scheepvaart en de havens	267	Motorreparaties	37
MULDER, Ir. I. R. Over staaldraadkabels	49, 61, 108	Motorschepen voor de kleine kustvaart en wadvaart	147
„ Veiligheid van noodchalmen	30	M.S. <i>Indrapoera</i> . Beproeving van een der hoofdmotoren	236
„ De Handelschiff-Normen-Ausschuss (H.N.A.) en de toepassing van hare normen in den scheepsbouw	345	Nederlandsche sleepvaart	266
MULLER BRAKEL, Ir. F. VAN. Sleepbooten	207, 217	Nieuwe leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal	200
„ Sleepbootschroeven	257	Nieuwe Simplex stoompomp van Nederlandsch fabrikaat	112
P		Polar-Dieselmotoren	94
PRITZELWITZ VAN DER HORST, Prof. Dr. E. C. von. Stoom- verdeling door kleppen bij scheepszuigermachines	233, 244	Proeftocht van het M.S. <i>Bintang</i>	133
R		Radio-peilstations	107
REDACTIE:		Record bij het lossen van erts	310
Baggermolen <i>Brittania</i>	261	Rennes-motoren. Van	93
Bepalen van de afmetingen en den vorm van schroeven (voort- stuwens)	286	Resultaten van Scheepvaartwetgeving	205
S		Scheepsbouw in Groot-Brittannië en Nederland	23
SAMSON, Ir. F. E. Electrisch lasschen	64	Scheepsdieselmotoren zonder compressor (Systeem-M.A.N.),	96
SCHOWALTER, Ir. J. Een nieuwe scheepsschroefaandrijving door Dieselmotoren	24	Scheepsmotorenbouw bij de Kon. Mij. „de Schelde” te Vlissingen	79
SOZONOFF Ir. W. Ijsbrekers	306, 317	Scheepvaartproblemen	305
V		Skandia-motoren	101
VERMEY, C. Uit het scheepvaartbedrijf	119	Stoomvaart Mij. „Zeeland” (Kon. Ned. Postvaart 1875— 10 Juni—1925)	136
„ Toestand in de scheepvaart. De	241	The Corrugated Ship	18

Nieuwe Boeken.

	Blz.
Beiträge zur Theorie des Segelns, door Ir. H. CROSECK, Berlin.	302
Die Anwendung der Gleichung der drei Momente (Clapeyronsche Gleichung im Schiffbau), door Dipl. Ing. P. A. H. LORENZ.	321
Directory of Shipowners, Shipbuilders and Marine Engineers 1925.	57
Drei Momente. Die Anwendung der Gleichung der — (Clapeyronsche Gleichung), door Dipl. Ing. P. A. H. LORENZ.	321
Festigkeit der Schiffe, door Dr. PHIL. W. DAHLMANN.	256
Fünf Jahre nautische Rundschau.	67
Geometry of screw propellers by C. P. HOLST.	153
Handboek voor Scheepvaartbelangen in Nederland 1925.	298
Handbuch der Schiffbauindustrie.	302
Hanomag Nachrichten.	216
Hilfsbuch für die Schiffsführung von J. MULLER und J. KRAUSZ.	113
How to become a sailorman, by Capt. F. W. MAXWELL.	11
Kreiselpumpen, von Prof. C. PFLEIDERER.	346
Marine engineering repairs by Eng. Capt. F. J. DROVER.	260
More survivors of a glorious Era.	57
Onze visscherij op Noord- en Zuiderzee, door J. W. J. Baron VAN HAERSOLTE.	54
Op bruisende golven, door P. VERHOOG.	243
Report of the International conference on the world life-boat service.	112
Return of shipping casualties.	11
Scheepsolliemotoren, door Ir. H. W. TYEN, met medewerking van J. M. JANSEN.	328
Schiffbau-kalender für 1925.	243
Schiffahrt Jahrbuch 1925 (Uitgave Seediens A.G. Hamburg).	18
Schuchardt & Schütte (Catalogi).	216
Sierkunst op Nederlandsche Passagiersschepen, door Ir. S. VAN RAVESTEYN.	11
Statistiek van de Zeescheepvaart over 1924.	214
Stoomwerktuigkunde, door L. A. K. VAN DUUREN en H. F. RUTTERS. Deel II.	277
Technisch leerboek voor Scheepsmachinisten, door K. E. KUIPER.	298
The connecting Rod and Crank Mechanism and its Inertia, by C. P. HOLST.	206
The geometry of the screw propeller, by C. P. HOLST.	153
The international Mercantile Diary and Yearbook published by Syren & Shipping Ltd. London.	54
The Rectification of Circular Arcs, by Prof. Dr. C. P. HOLST.	170
Zehlschepen. More survivors of a Glorious Era. The story of further famous Sailing Ships, which are afloat. (Syren & Shipping).	57

Opgave betreffende nieuwe schepen.

	Blz.
S.S. <i>Amstel</i>	185
„ <i>Anna</i>	54
„ <i>Caribou</i>	312
„ <i>Delamere</i>	348
„ <i>Derville</i>	185
„ <i>Domino</i>	248
„ <i>Justina</i>	54
M.S. <i>Den Haag</i>	232
S.S. <i>H. Peter IV</i>	54
M.S. <i>Katendrecht</i>	198
S.S. <i>Magician</i>	248
„ <i>Mariana</i>	126
„ <i>Martica</i>	232
„ <i>Maruja</i>	185
„ <i>Maximina</i>	287
„ <i>Merwede</i>	335
„ <i>Orsa</i>	248
„ <i>Penedo</i>	312
„ <i>Phyllis Seed</i>	7
„ <i>Tapanoeli</i>	142
„ <i>Treue</i>	198
„ <i>Tringa</i>	126

Vereeniging van Technici op scheepvaartgebied. — Verslagen van vergaderingen en voordrachten.

Jaarvergadering op 4 Februari 1925	158, 174
Algemeene Vergadering op 3 December 1924	132
„ „ „ 25 Maart 1925	216
„ „ „ 5 Mei 1925	228
De tegenwoordige stand van den bouw van Dieselmotoren voor zeeschepen, door J. GESTEL	121, 138, 149, 166, 177, 192
JUNGELING. H. H. Nogmaals de dowelpen	340
Stoomverdeelung door kleppen bij scheepszuigermachines, door Prof. Ir. E. C. VON PRITZELWITZ v. d. HORST	233, 244
Krukassen, door J. J. SCHOO (Surveyor to Lloyds Register)	330

	Blz.
<i>Engadine</i> . Ketslontploffing op den kanaalstoomer —	31
Engeland	10, 23, 47, 60, 146, 174, 238
Engelsche schepen. Exploitatiekosten	350
Ernstige gebeurtenis in het Lagerhuis (22 Juli 1875)	191
Erts. Record bij het lossen van	310
Evenwijdig middenschip	127
<i>Evertsen</i> , H.M.S. (torpedobootjager)	9, 237
Examens Technische Hoogeschool	33, 144, 171, 186, 201, 303
Exploitatie van Engelsche schepen	350

F

Faillissementen	130, 155, 172, 188, 292
<i>Felipa</i> , s.s.	102, 289, 303
Finantieele berichten (zie Finantieele Rubriek.)	
Finantieele Rubriek.	11, 22, 35, 47, 59, 70, 130, 145, 156, 172, 188, 202, 215, 227, 239, 251, 265, 292, 304, 316, 325
Finland, de Finsche Scheepvaart en de havens, door J. MOORMAN	267
Finland. Verbetering der haveninrichtingen	236
Flettner rotortorens. De theorie van de —, door Ir. C. KONING.	2
<i>Flores</i> , H.M.S. (flottielje-vaartuig)	237, 349
Frankrijk	60, 146, 174
Fyenoord. M. A. N. Motor	89
„ Mij. van Scheeps- en Werktuigbouw	130, 156, 316

G

Gezonken schip en zijn berging. Een	34
Goedkoop. D.	144
<i>Goens. Van</i> , s.s.	33
<i>Goentoer</i> , s.s.	202, 213
Griekenland. Handelsverdrag met	46
<i>Gripsholm</i> , m.s. De dubbelwerkende Dieselmotoren van het motor-passagiersschip	124
Grootste motorschip. Het	34
<i>Grutto</i> , s.s.	314
Gyroscopische stabilisatie van schepen en booten	190
„ stabilisator. De	253

H

<i>Den Haag</i> , tankmotorschip	115, 232
Haarlemsche Machinefabriek v. h. Gebr. Figeo	156
Haarlemsche Scheepsbouwmaatschappij	202
Hamburg-Amerika-lijn	70
Hamburg. Nederlandsche vlag te	46
Handelsscheepsbouw in 1924. De	30
Handelsschiff-Normenausschuss. (De) (H.N.A.) en de toepassing van hare normen in den scheepsbouw, door Ir. I. R. MULDER.	345
Handelsverdrag met Griekenland	46
„ „ Litauen	10
Handelsvloot volgens Lloyds Register. De (1925—1926)	212
Havenbeweging	10, 21, 46, 69, 116, 145, 172, 251, 265, 290, 315, 350
Havenverkeer. Zie Havenbeweging.	
Haynes. Toestel van — ter bepaling van de diepte van het vaarwater	52
Hekwielboot. Nieuw type van	151
Hellingproef. Opmerkingen over de	31
<i>Henny</i> , s.s.	116
Herverzekerings	11, 22, 35, 47, 59, 70, 117, 130, 145, 156, 172, 188, 202, 215, 227, 239, 251, 265, 292, 304, 316, 325, 338, 350
Holland-Amerika-lijn	130, 157
Holland-Gulf Stoomv. Mij.	172, 215
Hollandsche Stoomboot Mij.	156, 188
Holland-Zuid-Afrika-lijn	239
Hollen of stilstaan, door A. RIBBENS. (Meeningen van anderen.)	227
Hoogdrukmotoren. Moeilijkheden met	169
Houtvaart. N.V.	156, 173
<i>Heutz. Van</i> , m.s.	9, 114
<i>H. Peters IV</i> , sleepboot	54
Houven van Oordt. J. B. van der	105

I

<i>Idomeneus</i> , s.s.	187
Immunitet van Staatsschepen, een zaak die zich zelf afdoet?, door Mr. F. W. DE KOCK VAN LEEUWEN	161
<i>Indrapoera</i> , m.s.	114, 236
Industriële Mij. „Hera”	292
Inhonds- en treinberekningen. Voorloopige	55

	Blz.
Invloed van diensteischen op het ontwerpen van passagiers-schepen van middelmatige grootte	351
<i>Iris</i> , s.s.	265
Italië	337

J

<i>Jääkarhu</i> , s.s. (ijsbreker)	250
Jaarverslag van Lloyd's Register over 1924—1925	315
Jaarverslagen.	70, 130, 146, 157, 172, 188, 215, 209, 265, 292, 315
<i>Jantje Grünfeld</i> , m.s.	144
Japan	47
Java-China-Japan-lijn	188, 265
Java-New-York-lijn	46
<i>Jonge Catharina</i> , s.s.	116
Jubilea	9, 278, 314
<i>Justina</i> , s.s. (olietankschip)	54

K

<i>Kallisto</i> , m.s.	116
Kamer van Koophandel te Amsterdam	8
<i>Kapelle</i> , s.s.	325
<i>Katendrecht</i> , motortankschip	198
Ketslontploffing op den Kanaalstoomer <i>Engadine</i>	31
Kielleggingen	9, 20, 33, 45, 58, 68, 114, 129, 144, 154, 171, 186, 201, 213, 226, 237, 250, 264, 281, 288, 303, 314, 324, 336, 349
Kirsten-Boung-voortstuwer. De	293
Kleine kustvaart en wadvaart. Motorschepen voor de	147
Kleppen. Stoomverdeling door — bij scheepszuigermotoren, door Prof. Ir. E. C. VON PRITZELWITZ VAN DER HORST.	233
Knottenbelt. Mr. H. J.	105
Koersen van industrieele en scheepvaartfondsen	11, 22, 35, 44, 59, 117, 131, 143, 156, 173, 188, 203, 215, 228, 239, 251, 265, 291, 304, 316, 326, 338, 350
<i>Koningsdiep</i> , s.s.	304, 314
Kon. Holl. Lloyd	35, 156, 172
Kon. Instituut van Ingenieurs. Afd. voor Scheeps- en Werktuigbouw	350
Koninklijke Maatschappij de Schelde te Vlissingen.	130, 157, 278, 290
Kon. Ned. Grofsmederij, Leiden	130
Koninklijke Paketvaart Maatschappij	116, 155, 172, 227, 292, 350
Kon. Ned. Stoomboot Mij.	145
Kon. West-Indische Maildienst	145, 325, 336, 349
<i>Kortenaer</i> , H.M.S. (Torpedobootjager)	250
Kraan. — 300 tons drijvende	309
Kromhout Motorfabriek D. Goedkoop Jr. Ingekomen bestellingen.	102, 116, 145, 171, 172, 173, 202, 213, 238, 290, 315, 350
Kromhout motor in de ontwikkeling van den scheepsmotor. De	82
Krukkassen, door J. J. SCHOO. Surveyor to Lloyds' Register	330
<i>K XII</i> . Onderzeeboot	58
Kunstmatige trek. Nieuw systeem voor	55
„ „ Inrichting voor — op haven-sleepbooten	190
<i>Kurenai Maru</i> . Het Diesel-motor passagiersschip	53
Kustvaart Mexico	251, 278

L

Laadpalen. Iets over de berekening van	253
Lagerhuis. Een ernstige gebeurtenis in het	191
<i>Laman de Vries</i> . Motor-recherchevaartuig	213, 324
Landverhuizers. Vervoer — uit Polen	290
Lasschen met den lichtboog en zijn practische toepassing in den scheepsbouw. Het —	151
Leipziger Messe	60
Lekstabiliteit, door Ir. M. F. GUNNING	184
Lentz-eenheidsscheepsmachine. De —	293
Leonora. Stoomvaart Mij. Rotterdam	11
Liquidatie Scheepswerf	21, 154
Litauen. Handelsverdrag met	10
Lloyds Register. Jaarverslag voor 1924—25	315
Loodsgeelden	290
<i>Lombok</i> , s.s.	304
Lossen van schepen volgens het systeem van Stockelhaus. Het	293
Luchtvaart. Toepassing van de kennis van de — in den scheepsbouw.	55
Luiseraars (Zie Draadlooze Telegraphie en Veiligheid ter zee), „Lux”-systeem. Brandblusch-inrichting	347
Lijndienst in Indië. Een nieuwe	9

M

Maas. Scheepsbouw Mij. de — te Slikkerveer	172
Maas. Stoomvaart Mij. de	130, 146
Machinisten Examens	58, 68, 116, 129, 144, 171, 186, 201, 264, 281, 290, 324, 336, 349

U

	Blz.
Uithreiding diensten Paketvaart	116
Uit het scheepvaartbedrijf, door C. VERMEY	119
Uit buitenlandsche tijdschriften. 31, 55, 127, 151, 190, 253, 293, 351	
Uit jaarverslagen, zie jaarverslagen.	
Uitrusting van binnenschepen. De	253
Uitvinding tegen het zinken van schepen	52
Uitzonderingstarieven. Het verkeer over de Rotterdamsche havens en de Duitse —	213

V

Van motorsloepen en wetgeving	252
Veerbooten Rotterdam, aanbesteding	325
Veiligheid van noodschalmen	30
Verbeteringen der haventoestanden in Finland	236
Verbeurd verklaard	69
Verhandingsmotor in de scheepvaart, door Prof. P. MEYER, Delft	71
Vereenigde Staten van Amerika	22
Vereeniging van Technici op Scheepvaartgebied. (Officieele mededeelingen)	132, 158, 174, 216, 228, 348
Vergelijking van de proeven met schroefmodellen in drie landen.	190
Verkoop scheepswerf	303
Verkorting arbeidsweek	315
Verontreiniging door olie van openbaar vaarwater, door Mr. F. W. A. DE KOCK VAN LEEUWEN	7, 40
Verontreiniging van openbaar vaarwater door olie	37
Verschure & Co., Algemeene Binnenlandsche Stoomvaart Maatschappij	202
Verven voor het conserveeren van schepen	253
Vervoer landverhuizers uit Polen	290
„Vickers Oil Separator”	39, 40
Vickers-Williams-Janney-electrohydraulische stuurinrichting	55
Vickers-Wingate-systeem. Dubbele bodem constructie volgens het.	190
Volgstroom-coëfficiënten	351
„ en de weerstandstoename van zichzelf voortstuwende enkelschroefschepsmodellen. De	253
Voorloopige inhouds- en trimberekeningen	55
Voortstuwung. Stoom of inwendige verbranding als beweegkracht voor de — van zeeschepen, door M. ROBAARD	342
Vrachtenmarkt 8, 19, 34, 44, 57, 69, 113, 131, 143, 155, 170, 187, 203, 214, 238, 263, 282, 288, 302, 313, 323, 336	

Blz.

Vrachtverlaging Indische lijnen	102
Vulcan-koppeling. Zie ook Schowalter.	
Vuurbrug	213

W

Waterstaatsbegrooting	281
Weerstand van den romp van een onderzeeboot	127
Wereldscheepsbouw aan het einde van het vierde kwartaal 1924.	17
„ „ „ „ „ „ eerste „ 1925.	125
„ „ „ „ „ „ tweede „ 1925.	224
„ „ „ „ „ „ derde „ 1925.	299
Werkspoor	156
„ Dieselmotoren	156
„ scheepsdieselmotor. De nieuwe	77, 117
Werktijd bij scheepsherstellingen	338
Werkverdeeling. De grondslag van de voorgeschreven — in den scheepsbouw	55
Westland, s.s.	187
Whaley constant pressure engine	352
„Wijklijn” Stoomvaart Mij.	172, 188
William Froude. Gezelschap	10
Wilton's Dok- en Werf Mij.	130, 157, 227
Woensdrecht, m.s.	337
Wrijvingsweerstand	127

IJ

Ijsbreker <i>Jääkarhu</i>	250
Ijsbrekers, door Ir. W. SOZONOFF	306, 317
<i>IJselstroom</i> , s.s.	290
IJselwerf (N.V. — Utrecht)	69, 239

Z

„Zeeland” Stoomvaartmaatschappij 1875—1925	136
Zeerisico	130
„Zeevaart” Mij.	130, 157
Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen. Jaarverslag 1924	251
Zweden	60